

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

22. Episcopus eximens Ecclesiam, an censeatur visitationem
correctionemque à se abdicare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

1. *Clauſula* Quorum tenores, operatur ſpecificam omnium eorum ad qua illius ſe
relatio, expreſſionem.

Limitis, ut n. 2, 3, 4. & ſeqq.

Breviter dico, expreſſionem operari ſpecificam omnium eorum ad qua fit il-
lius relatio. *Mohed. dec. 9. de Reſcriptis Caſſiad. dec. 10. ſuper, reg. & ſuit ſapè deci-*
ſum. Butr. conf. 2. alias 49. nu. 6. Farinac. dec. 466. nu. 5. part. 1. idque niſi in reuocatione
Privilegii certa forma requiretur. glo. cap. Inquiſitores verb. expreſſe de Hereticis in 6.
quod enim fieri debet expreſſe, non ſubſiſtit, ſi fiat alio modo. *Decius conf. 165. uti*
de reuocatione Privilegii Societatis Jeſu & ordinis S. Clare tradit Anthonius de
Amatis, Marchia dec. 17. Calder. conf. 11. Et ſi ſecus diceremus, contingere poſſet Pa-
ſam reuocare id quod probabiliter ignorat, nimirum privilegia qua ſunt facti. Rom.
conf. 227. Amatus d. decif. 17. nu. 5. Feder. conf. 233. Quod extendo, etiamſi derogationi
ad iocetur clauſula, de plenitudine poteſtatis: ea enim non extenditur ad ea qua ſunt
in factio conſiſtencia, qua Pontifex poteſt ignorare, *Cravet. conf. 119. ſignanter verò*
ſi ageretur de reuocando Privilegio à pluribus Pontificibus confirmato; illud enim
difficilius tollitur. *Decius conf. 165. num. 3. Amatis d. decif. 17. num. 9. quemadmodum*
deſi ueretur favor piæ cauſæ. Dec. d. Conf. 165. num. 5. aut Religionis, idque propter
publicam utilitatem. *Alex. conf. 123. Amatus d. decif. 17. n. 9. Vroius opin. 641.*

Q V Æ S T I O XXI.

Episcopus an poſſit in locis exemptis ſuae diœceſis divina celebrare?
SUMMARIUM.

1. Episcopus habet per totam ſuam diœce-
ſim iurisdictionem fundatam.
2. Etiamſi monaſteria ſint, aut loca regu-
laria.
3. Episcopus Pontificalia exercet in locis ex-
emptis ſuae diœceſis.
4. Niſi tamen de aliquo privilegio contrario
doceatur.

Sacrum Rotæ Romanæ Auditorium reſpondit poſſe, *Farinacius dec. 238. part. 2. 1.*
Cum enim Episcopus per totam ſuam Diœceſim iurisdictionem habeat, cap.
omnes Baſilicæ 16. qua. 7. *Verall. dec. 201. part. 1. etiamſi Monaſteria ſint, aut loca re-*
gularia. Abbas 2. cap. Abbates 18. quaſt. 2. conſequens eſt, ut ipſe divina Pontificalia
que in qualibet ſua Diœceſis Eccleſia poſſit exercere. *Clem. 2. ubi. Card. n. 5. & ſimili*
n. 5. verſ. 5. quæ de Privileg. Paninus de viſitatione part. 2. q. 3. n. 9. Paulus Fuſcus de vi-
ſitatione & regim. eccl. c. 8. n. 5. Pontificalemque in iis ſedem ad divina celebranda
collocare. *Bonf. d. Clem. 2. n. 10. Idque niſi ſpecialiter de aliquo privilegio exenptio-*
nis doceatur. *c. cum & plantare de privil. gl. d. c. omnes Baſi. verb. poteſtat. Far. d. loco.*

Q V Æ S T I O XXII.

Episcopus eximens Eccleſiam, an cenſeatur viſitationem correctionem-
que à ſe abdicare?
Kkk

SUM.

1. Episcopus non potest eximere Ecclesiam à jure visitandi, &c.
2. Ecclesia fundata cum pacto, ut alteri quam Episcopo, poterit nihilominus visitari à Episcopo.

1. **F**edericus de Senis *conf. III. num. 4. conf. 247.* respondit, Episcopum talitege Ecclesiam eximere non posse, licet alii sint qui distinguant, an talis exemptio concedatur Ecclesie construenda, vel jam constructa, ut videre est ex Doctoribus à Prospero Farinacio laudatis *dec. 30. nu. 6. & 7. par. 2. Fel. c. cum Venerab. n. 33. de except.* dicens, quod ecclesia fundata cum tali pacto, ut subdit alicui v. g. Abbati, nihilominus suberit Episcopo. *Abb. c. cum dilectus n. 4. de consuet. Decius conf. 121. n. 3. Innoc. c. Lateran. n. 5. de Preb. Barth. l. quoties §. si. n. 1. ff. de adju. tut.* qua de re videatur quæ supra scripti cap. 11.

Q U Æ S T I O XXII.

Jurisdic. alteri in subditos ordinarii competens, an Ordinarius excludit?
AD hoc collineandum est, an ex diplomate liquet Jurisdictionem concedam esse privative vel accumulative. *Gabriel. conf. 195. lib. 2. Barth. l. 1. C. de off. 1. p. p. fecl. urbis. Bald. l. unica §. ubi autem n. 6. C. de caduc. roll. Anchar. conf. 164. latè Rom. conf. 393. Castr. l. testam. nu. 6. de testam. Fel. ca. Pastoralis de offic. ord. & ibi DD. Quomodo articulo licet in dubio communiter concludatur Jurisdictionem accumulative censere concessam, latè *Farin. decif. 33. par. 2. & Menoch. li. 2. praf. 18. & DD. jam laudati.* sunt tamen qui variè hanc theoriam communem restringunt, *Menoch. praf. 18.* nimirum, nisi Jurisdic. concedatur favore ejus cujus interfit non habere plures judices. *Bald. d. l. unica n. 3. Fel. d. cap. Pastoralis nu. 2. Farinac. decif. 30. n. 4. par. 2. Afflicti decif. 41. nu. 2. Menoch. d. Praf. 18. nu. 26. & seqq. plerumque enim nonnullorum interfit non habere plures judices aut visitatores. Angel. l. si testamenta vers. si favore C. de testam. Bald. Ante habita nu. 59. C. ne filius pro patre. & quandoque favor aliorum potest ut complures habeant Judices, veluti alio in loco ostendi, similiter restrictivè. *Farinac. d. dec. 33. nu. 2. par. 2. Abb. cap. Pastoralis nu. 6. vers. sed in regularibus a. liud puto & ibi Fel. nu. 4. de offic. ord. ita concludit Farin. decif. 30. & 33. par. 2. Menoch. d. Prafump. 18. nu. 6. Surdus conf. 56. nu. 13. in quo tamen, quia spinosior est hic articulus. pedem nunc non figo, ideò vide ea quæ alio loco scripti l. 1. g. 17. n. 2. 2. & seqq.***

Q U Æ S T I O XXIV.

Utrum Ordinarius teneatur Exemptum à se excommunicatum absolvere ad cautelam.

Si Excommunicatus alleget Jurisdictionis defectum in Judice ordinario ratione exemptionis, non est ita facile danda absolutio ad cautelam, nisi prius exemptio aliqua